

Bachelorprojekt

Handleplaner for forældre

Af: Aviaaja Berthelsen

Afdeling for Sociale forhold

Fag: Bachelorprojekt

Antal ECTS: 30 ects

Vejleder: Marianne Skytte

Titel: Bachelorprojekt – Handleplaner for forældre

Antal anslag (med mellemrum): 67.139

Afleveringsdato: 12. januar 2023

Abstract

This bachelor's project examines the political and social work reflections that exist in Greenland around the possible introduction of parental action plans when children are placed outside the home.

The scientific theoretical approach is the hermeneutic approach and as the theoretical approach Axel Honneth's theory of recognition and Aaron Antonovsky's theory of the experience of coherence are used.

3 semi-structured interviews have been conducted to gain an insight into the questions of the problem formulation.

In relation to the work with parents of placed children, it is important that in this work you have an appreciative approach and that the parents of placed children experience that there is a connection in the case processing of their child's placement.

Based on the empirical evidence, it can be deduced that all the interviewees have a positive attitude towards parenting action plans and that parenting action plans are a good tool in the further work with parents of children in care, as with these you will be able to improve the parents' care skills and which in the long term may have a contributing factor to the fact that placed children can be returned home and returned home at an earlier time than is the case today.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
1. Indledning	3
2. Problemstilling	4
2.1 Problemformulering	6
2.2 Afgrænsning	7
3. Opgavens opbygning	7
4. Metode	8
5. Teori	10
5.1 Axel Honneth's teori om anerkendelse	10
5.2 Aaron Antonosky's teori om oplevelse af sammenhæng	11
6. Videnskabsteori	14
7. Udviklingen indenfor anbragte børn området	17
8. Politiske målsætninger og handlingsplaner indenfor børn og ungeområdet	18
9. Dataindsamling og resultater	20
9.1 Susanne Munck Formand for foreningen RIFT	21
9.2 Karen jensen fg.afdelingsleder i Børn og Familieafdeling i Kommuneqarfik Sermersooq	23
9.3 Avaaraq Olsen Borgmester i Kommuneqarfik Sermersooq	25
10. Analyse af fund	26
10.1 Anerkendelse i arbejdet med forældre til anbragte børn	27
10.2 Oplevelse af sammenhæng hos forældre til anbragte børn	28
11. Konklusion og perspektivering	30
12. Litteraturliste	34
Bilag	36

1. Indledning

Et stigende antal børn anbringes i dag udenfor hjemmet i Grønland. Anbringelserne sker enten hos plejefamilier eller i døgninstitutioner. Årsagerne til disse anbringelser er, at børnene omsorgssvigtets af deres forældre og derfor må anbringes udenfor hjemmet. I henhold til Inatsisartutlov om støtte til børn, herefter benævnes som børnestøtteloven, § 27 *“skal Kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at tilbyde anbringelse udenfor hjemmet, når den socialfaglige undersøgelse viser, at anbringelse udenfor hjemmet vil være af væsentlig betydning for at imødekomme barnets særlige behov for støtte.”* I det grønlandske samfund har der i de senere år været et stort fokus på denne stigning og der har været igangsat mange initiativer og indsatser for at nedbringe omsorgssvigtene. Selvom der er blevet igangsat mange initiativer og indsatser er der flere og flere børn der anbringes udenfor hjemmet i dag. Kommunernes og Selvstyrets udgifter særligt til anbragte børn området har de senere år været stigende og der er åbnet flere private og offentligt ejede døgninstitutioner i de senere år. Denne udvikling taler sit tydelige sprog og det er at omsorgssvigten i Grønland desværre ikke er faldende. Det stigende antal børn der anbringes udenfor hjemmet idag kan være et tegn på at de igangsatte indsatser, handlingsplaner og initiativer på nationalt og lokalt plan indtil videre ikke har virket efter deres hensigt. Folketingets Grønlandsudvalg har også tilbage i efteråret 2022 udtrykt bekymring da de er af den opfattelse af, at en stor del af de 80 millioner som er givet af den Danske stat til det Grønlandsk danske samarbejde på socialområdet, er endt langt fra slutbrugerne som i dette tilfælde er de udsatte børn og familier og at man i stedet i f.eks Tasiilaq har indstillet nogle initiativer såsom familiebehandling, værested og sagsbehandlingshjælp (Veirum.2022).

Hvis initiativer, indsatser og handlingsplaner ikke virker efter hensigten eller ligefrem bliver indstillet, kan det give anledning til at man kan være nødsaget til at tænke i andre arbejdsgange i det sociale arbejde eller er det den nuværende lovgivning indenfor børneområdet der skal ændres? Eller kan myndighederne indenfor børneområdet måske i højere grad end tilfældet er idag inddrage forældrene til de anbragte børn mere eller kan man når børn bliver anbragt udenfor hjemmet yde særlige hjælpeforanstaltninger overfor forældrene så deres anbragte børn kan komme

hjem til deres forældre igen og ikke forblive anbragt i en lang årrække i en døgninstitution eller hos en plejefamilie.

I mit bachelorprojekt vil jeg gerne undersøge hvilke muligheder der kan være for at nedbringe det stigende antal børn der anbringes udenfor hjemmet. Udgangspunktet for undersøgelsen vil være en mulig indførelse af udarbejdelse af handleplaner for forældre som har deres børn anbragt udenfor hjemmet og hvilke politiske og socialfaglige refleksioner der er vedr. dette.

2. Problemstilling

Anbringelse af et barn udenfor hjemmet er et af de alvorligste indgreb i en families privatliv, men for mange børnefamilier kan anbringelse udenfor hjemmet være en absolut nødvendighed, for at et barn kan leve under trygge forhold og ikke leve i et liv med et massivt omsorgssvigt.

Formanden for Naalakkersuisut Mùte Bourup Egede sagde under sin åbningstale i forbindelse med åbningen af Inatsisartuts efterårssamling 2022 følgende:

”Omkring 800 børn fødes hvert år i Grønland. De bliver født i et smukt og fredfyldt land med mange muligheder. Den bedste gave vi kan give børnene, er kærlighed, medansvar og selvstændighed. Min drøm er at se alle disse smukke børn vokse op og gøre vores land endnu stærkere og mere farverig. Min drøm er at se disse børn vokse op i tryghed, tage medansvar og deltage i udviklingen af vort land” (Formanden for Naalakkersuisut 2022).

Virkeligheden er dog meget anderledes end det drømmescenarie som italesættes af Formanden for Naalakkersuisut, da fakta er, at et stigende antal børn anbringes udenfor hjemmet i Grønland, selvom der i de senere år har været massive indsatser for at nedbringe og forebygge den stigende omsorgssvigt af børn og for at forbedre børnenes vilkår.

I perioden 2019-2020 boede der i Grønland 183 børn på Selvstyrets døgninstitutioner og på de selvejende institutioner boede der iflg. de seneste tal fra 2019 ca.130 børn og unge og ca.25 børn i de kommunale institutioner (Naalakkersuisut, Departement for

Børn, Unge, Familier og Justitsområdet 2021:8). I 2021 var der anbragt 400 børn i plejefamilier (Grønlands Statistik 2022). Udfra disse tal må man antage at der samlet set er omkring 738 børn der er anbragt udenfor hjemmet idag. I 2019 var der 362 børn der var anbragt hos en plejefamilie og i 2020 var der 387 børn der var anbragt hos en plejefamilie. Fra 2019 og til 2021 er antallet af anbragte børn hos en plejefamilie steget med 38 børn. Udviklingen i antallet af anbragte børn vil blive behandlet nærmere i kapitel 7 om udviklingen indenfor anbragte børn i området.

”At familierelationer er meget vigtige for et barns udvikling, også selvom der er tale om problematiske relationer” er i forskningen veldokumenteret (Institut for Menneskerettigheder 2019:4) og hvor FN’s børnekonvention giver et barn ret til respekt og beskyttelse af dets identitet og familierelationer, og hvis barnet ikke kan bo hjemme, og at det har ret til en regelmæssig og personlig kontakt til begge forældre, hvis dette ikke strider mod barnets tarv. Selvom familierelationerne er vigtige, kan det ligeledes også dokumenteres at man fra myndighedernes side ikke prioriterer denne tilknytning i tilstrækkelig grad når et barn anbringes udenfor hjemmet. Dette er blevet nævnt af medarbejdere på døgninstitutioner, som om dette siger således ”at forældre ikke får hjælp mens barnet er anbragt” (Socialstyrelsen 2017:3).

I den nuværende børnestøttelov er der i dag ikke et krav om at der skal udarbejdes handleplaner for forældre når deres barn bliver anbragt udenfor hjemmet, hvorimod dette er et krav i den danske servicelov¹, hvor forældre skal tilbydes støtte under barnets anbringelse. Denne støtte skal så vidt muligt medvirke til at løse de problemer, som har været årsag til anbringelsen med henblik på at støtte forældrene i at varetage omsorgen for barnet eller den unge ved en eventuel hjemgivelse eller i samvær med barnet eller den unge under deres anbringelse og der skal for denne støtte udarbejdes en særskilt plan for denne støtte (Serviceloven, §54).

I henhold til den grønlandske myndighedsvejledning til børnestøtteloven, er inddragelsen af hele barnets familie ved en anbringelse vigtig, *”Barnet og familien kender bedst deres situation og de skal derfor være med til at sætte mål for hvordan*

¹ Bekendtgørelse af lov om social service, som er den danske lovgivning indenfor børneområdet

barnet kan hjælpes” (Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold 2020:21). Her har den kommunale sagsbehandler en afgørende rolle, da det er dem der skal skabe de gode rammer for en inddragelse af barnet og familien igennem hele deres sagsforløb. I Selvstyrets bekendtgørelse nr.16 om støtte til børn § 2 stk. 3 står der følgende om dette “Den socialfaglige undersøgelse skal afdække og redegøre for hvilke støtteforanstaltninger, der er relevante for barnet og familien.

Kommunalbestyrelsen skal i denne forbindelse afdække netværket omkring et barn og dets familie med henblik på vurdering af muligheden for at inddrage ressourcer fra netværket.” Denne lovkrav kunne med fordel også ændres således, at forældrene og familien ikke kun bliver inddraget for at beskrive barnets forhold, men også skal omfatte at forældrene inddrages ved at de tilbydes støtte og en handleplan efter den danske servicelovs §54 stk.2 som siger “Under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om støtte til forældrene. Støtten skal så vidt muligt medvirke til at løse de problemer, som har været årsag til anbringelsen med henblik på at støtte forældrene i at varetage omsorgen for barnet eller den unge ved en eventuel hjemgivelse eller i samvær med barnet eller den unge under anbringelsen. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte en særskilt plan for støtten til forældrene.” Formålet med støtten til forældrene er at de på sigt kan varetage omsorgen for deres anbragte barn, når denne bliver hjemgivet og formålet med at udarbejde handleplaner for forældre er at sikre, at forældrene får støtte til at kunne udvikle deres kompetencer til, at kunne indgå konstruktivt omkring deres barns opvækst, både under anbringelsen, efter en eventuel hjemgivelse og senere i barnets liv.

2.1 PROBLEMFORMULERING

Hvilke politiske og socialfaglige refleksioner er der i Grønland omkring indførelse af handleplan for forældre ved børns anbringelse udenfor hjemmet, således at forældrene sikres støtte i forhold til at kunne indgå konstruktivt omkring deres barns opvækst.

2.2 AFGRÆNSNING

Jeg har i denne opgave valgt at sætte en afgrænsning tidsmæssigt og indholdsmæssigt. Tidsmæssigt vil jeg analysere de nyere socialfaglige og politiske refleksioner omkring indførelse af handleplaner for forældre og indholdsmæssigt vil jeg fokusere på de anbragte børns forældre.

Bachelorprojektet vil være en analyse af de socialfaglige og politiske refleksioner omkring en mulig indførelse af handleplaner for forældre ved børns anbringelse udenfor hjemmet.

3. Opgavens opbygning

Bachelorprojektet er opdelt i 11 afsnit med de dertil hørende underafsnit.

Afsnittene er opdelt således:

1. Indledning: Emnet præsenteres.
2. Problemstilling: Problemstilling, afgrænsning og opgavens problemformulering præsenteres.
3. Opgavens opbygning: Opgavens opbygning præsenteres.
4. Metode: Præsentation af fremgangsmåde og metoder der anvendes.
5. Teori: Anvendte teorier præsenteres.
6. Videnskabsteori: Det videnskabsteoretiske ståsted præsenteres.
7. Udviklingen indenfor anbragte børn området: Den talmæssige udvikling indenfor børn der er anbragt udenfor hjemmet præsenteres.
8. Politiske målsætninger og handlingsplaner indenfor børn og ungeområdet: De politiske målsætninger og handleplaner fra 2019-2022 fra Naalakkersuisuts og den danske stat præsenteres.
9. Dataindsamling og resultater: Interviews med informanterne præsenteres.
10. Analyse: Analyse af interviews med udgangspunkt i teorien.
11. Konklusion og perspektivering: Hele undersøgelsens grundlag vurderes og perspektiveres.

4. Metode

I dette kapitel gennemgås fremgangsmåder og metoder der er anvendt i bachelorprojektet, og de etiske overvejelser omkring målgruppen, indsamlingen og bearbejdelsen af empirien.

Det er i samfundsforskningen vigtigt at arbejde efter en systematisk metode.

Jeg vil i dette bachelorprojekt anvende casestudiemetoden som undersøgelsesdesign, undersøgelsesdesignet er rammen for indsamling og analyse af data. Til besvarelse af problemformuleringen vil casestudiemetoden anvendes som undersøgelsesdesign. Casestudiemetoden er en kvalitativ metode hvor der også kan indgå kvalitative data som f.eks. statistikker, regnskaber og budgetter mv. I casestudier kan man derfor benytte sig af både kvalitative og kvantitative metoder (Andersen 2014:111). Metoden kan anvendes når man laver et intensivt studie af en enhed eller et enkeltstående fænomen med mange forklarende variabler, hvor der er mulighed for at gå i dybden og at belyse problemstillinger fra forskellige vinkler og ved brug af kvalitative som kvantitative data. Formålet med casestudier er at lave videnskabelige undersøgelser af konkrete fænomener for at opnå detaljeret viden om fænomenerne (Ramian 2012:11). Metoden er anvendelig når man skal studere organisationer eller sociale praksisser og hvor formålet er at opnå detaljeret og specifik beskrivelse af enheden. Casestudier er meget velegnede til at afdække komplekse årsagssammenhænge indenfor et specifikt område. Casestudier kan give pålidelig viden om konkrete enkelttilfælde.

I min problemformulering lægger jeg op til at skulle undersøge problematikken omkring hvorfor der indtil videre ikke er regler om handleplaner til forældre til anbragte børn. Jeg vil med udgangspunkt i casestudiemetoden søge at afdække den praksis der anvendes i Danmark omkring § 54 ved at interviewe 1 person i Danmark der har erfaring med dette, derudover vil der laves interview af 1 politiker fra Kommuneqarfik Sermersooq og 1 medarbejder i Kommuneqarfik Sermersooq der arbejder indenfor børn og unge området, disse vil blive præsenteret i næste side. Jeg vil her også søge at afdække hvilken praksis der i dag anvendes i arbejdet med forældre til anbragte børn for at få en dybdegående viden om den undersøgte case. Casestudiet egner sig også til at tilføre praksis dybtgående, problemløsende viden (Ramian 2012: 11). Praksis er i dette tilfælde er måden man i dag arbejder med

forældre til anbragte børn i Kommuneqarfik Sermersooq, hvor jeg her vil undersøge fænomenet: arbejdet med forældre til anbragte børn i Kommuneqarfik Sermersooq og om dette arbejde kunne kvalificeres og kvalitetssikres ved at indføre lovkrav om, at der for forældre til anbragte børn skal udarbejdes handleplaner. Her vil jeg så anvende casestudiet som også er studiet af fænomener i nutiden og hvor studiet gennemføres dér, hvor fænomenet udspiller sig (Ramian 2012:18).

Bachelorprojektets empiri genereres gennem kvalitative interviews med personer der har en særlig viden omkring forældre til anbragte børn. Jeg vil interviewe Susanne Munck der formand for foreningen RIFT² og har et godt kendskab til § 54 støtteordningen i Danmark. Jeg vil også interviewe Karen Jensen der er fg. afdelingsleder i Børn og Familieafdelingen i Kommuneqarfik Sermersooq og som til dagligt arbejder indenfor børn og ungeområdet og Borgmester i Kommuneqarfik Sermersooq Avaaraq Olsen. Interviewene med disse personer er gennemført som semistrukturerede interviews ud fra en interviewguide, der er lavet med relation til problemformuleringen. Jeg anvender det semistrukturerede interview da jeg vil undersøge, hvilke overvejelser mine interviewpersoner har omkring behovet for at støtte forældre til anbragte børn, og om en lovgivning om handleplaner, kan være relevant for at igangsætte dette arbejde. Et semistruktureret interview er en velvalgt metode, fordi det åbner interviewpersonens mulighed for at reflektere over behovet for handleplaner. Interviewpersonen bliver altså ikke låst fast af mine spørgsmål, men kan reflektere mere frit, og interviewet kan udvikle sig undervejs. Det semistrukturerede interview giver interviewerens mulighed for at styre samtidig med, at den der bliver interviewet frit, kan svare på de stillede spørgsmål. Formålet med disse interviews er at få adgang til de interviewedes fagpolitiske refleksioner.

Alle de kvalitative interview med mine informanter er optaget med lyd og er efterfølgende transskriberet. Transskription af interview er en oversættelse af talesprog til skriftsprog, når man transskriberer, transformerer man det talte til det

² Foreningen RIFT (Retssikkerhed i Familiens Trivsel) er en forening som blev dannet i 2013 af en gruppe forældre til anbragte børn i samarbejde med nogle professionelle. Foreningens formål er styrke inddragelse og retssikkerhed på anbringelsesområdet ved at kæmpe for børns og deres forældres rettigheder.

skrevne. Interviewene er transskriberet ordret men hvor ord som eeh og øh og lignende er udtaget.

Ved transskriptionen vil informanternes identitet ikke blive sløret, da de selv har accepteret at de fremgår med deres faglige, professionelle identitet.

Bachelorprojektets analyse tager udgangspunkt i teorien og i interviewene med informanterne.

Da jeg analyserer interviewene og empirien om forældre til anbragte børn, har jeg i bachelorprojektet en induktiv tilgang, hvor jeg i bachelorprojektet analyserer en konkret situation og udfra de enkelte udsagn og mine valgte teoretiske tilgange forsøger at skabe en sammenhængende forståelse af den komplekse baggrund for de (indtil videre) manglende regler om handleplaner for forældre til anbragte børn.

5. Teori

De teoretiske udgangspunkter for denne bacheloropgave er Axel Honneth's teori om anerkendelse og Aaron Antonovskys teori om oplevelse af sammenhæng. Med disse teoretiske udgangspunkter vil jeg redegøre for vigtigheden af støtte til forældre til anbragte børn. Ligesom de 2 teorier anvendes i analyserne til at forstå og forklare empirien.

5.1 AXEL HONNETH'S TEORI OM ANERKENDELSE

Axel Honneth (født 1949) er en tysk professor og filosof, der først og fremmest er kendt for sin anerkendelsesteori.

Axel Honneth anerkendelsesbegreb siger at menneskelig opblomstring er betinget af anerkendelse i tre forskellige anerkendelsessfærer a) privatsfæren, sådan som vi kender den fra familien og venskabet, b) den retslige sfære og c) den solidariske sfære som dækker kulturelle, politiske og arbejdsmæssige fællesskaber (Honneth, 2006:11). Honneths første anerkendelsessfære, kærlighedsanerkendelsen er anerkendelse i familien og blandt nære relationer, der ifølge Honneth bidrager til menneskelig udvikling af selvtilid. Eksempelvis vil kærlighedsforholdet mellem mor, far og børn, mellem ægtefæller og mellem venner udgøre de relationer, hvor individet kan etablere en fortrolighed med sine ressourcer, indstillinger og værdier og se dem modtaget og anerkendt (Honneth 2006:11).

Den anden form for anerkendelse retfærdighedsanerkendelse er anerkendelse i den retslige sfære, hvor man anses som et moralsk kapabelt menneske med agtelse og med rettigheder og muligheder som andre. Anerkendelsen gives igennem de lovsikrede rettigheder som individet har adgang til, som f.eks. offentlig hjælp eller andre velfærdsgoder. Får individet denne form for anerkendelse udvikler individet en selvrespekt eller agtelse og anser sig selv som et ligeværdigt medlem af samfundet (Honneth 2006:12). Anerkendelse i form af rettigheder sikrer individet de grundlæggende muligheder for at realisere sin uafhængighed.

Den tredje form for anerkendelse som er anerkendelse i den solidariske sfære, er en form for social solidaritet, hvor anerkendelsen sker igennem relationen til grupper, fællesskabet eller samfundet og hvor vi anerkendes for vores individuelle særegenhed, som et uerstatteligt og unikt individ, som bidrager til samfundets reproduktion. Anerkendelsen sker på baggrund af særlige funktioner og kvalifikationer. I solidaritetens sfære er der tale om både noget emotionelt og noget kognitivt i anerkendelsen. Mødes vi med denne form for anerkendelse, udvikler vi selv værdsættelse hvor vi værdsætter os selv som medlem af et solidarisk fællesskab (Honneth 2006:12).

Axel Honneth's teori om anerkendelse skal anvendes til at redegøre for vigtigheden af at støtte forældre til anbragte børn og for at få en forståelse af hvad der skal til, for at forældre til anbragte kan opleve sig anerkendt som værdige borgere af de offentlige myndigheder og dermed opleve en værdsættelse af deres betydning som forældre. En værdsættelse, der kan være afgørende for deres muligheder for at udvikle deres omsorgskompetencer overfor deres børn også de af deres børn, der er anbragt udenfor hjemmet.

5.2 AARON ANTONOSKY'S TEORI OM OPLEVELSE AF SAMMENHÆNG

Aaron Antonosky (1923-1994) var en israelsk-amerikansk professor i medicinsk sociologi, han er kendt for teorien om en oplevelse af sammenhæng (OAS). Teorien bygger på hvordan individet mestrer eget liv og derved bevarer og udvikler evnen til at leve et kvalitetsrigt liv ud fra egne betingelser og rammer. OAS er et udtryk for, at det er afgørende, at individet har en følelse af at kunne håndtere sit liv og samtidig

opleve, at det har mening. Dertil anvender Antonovsky de 3 begreber: Begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed (Antonovsky 2000: 34), hvor menneskets oplevelse af sammenhæng forudsætter at man oplever tilværelsen som begribelig, håndterbar og meningsfuld. Antonovsky fandt, at det der først og fremmest bestemmer om et menneske kan modstå de vilkår livet byder er oplevelsen af sammenhæng (OAS), hvor det er OAS der gør at et menneske kan få frigjort de kræfter, der skal hjælpe til at mestre de belastende omstændigheder som livet byder på.

Begrebet begribelighed skal forstås således, at individet har en forståelse af sine omgivelser og forventninger til sig selv og har samtidig en forudsigelig hverdag hvor der er overskud og energi til at tackle eventuelle skadelige begivenheder der kan opstå (Antonovsky 2000:35). Hvis man som individ finder verden forståelig og sammenhængende, vil man i højere grad kunne forklare og tilpasse sig udfordringer og forandringer. Hvis man modsat finder verden kaotisk og uforklarlig vil man som individ finde verden ubegribelig og have svært ved at forklare og tilpasse sig udfordringer.

Begrebet håndterbarhed handler om, at individet stoler på sig selv, sine evner til at handle og hvor individet føler at have de fornødne midler til at kunne klare opgaver og dilemmaer (Antonovsky 2000:36). Disse ressourcer kommer ikke alene indefra, men i høj grad også udefra, i form af støtte og hjælp fra mennesker, man er nært knyttet til, og mennesker man har tillid til. Når oplevelsen af håndterbarhed er stærk, vil den enkelte i mindre grad opfatte sig som offer for omstændighederne, man vil i højere grad være optaget af at leve og sanse fremfor at være optaget af om det, der sker for én, er retfærdigt eller uretfærdigt. Når uheldige ting forekommer, er man i stand til at håndtere dem og man bliver ikke ved med at sørge (Antonovsky 2000:36).

Begrebet meningsfuldhed skal ses som at individet kan imødekomme og er motiveret til at engagere sig i de ting der foregår omkring sig og samtidig føle sig som en del af sammenhængen (Antonovsky 2000:36). Meningsfuldhed handler også om man følelsesmæssigt er motiveret for at engagere sig i de vanskeligheder tilværelsen byder én.

Disse begreber spiller ifølge Antonovsky en stor rolle i individets opfattelse af eget liv og mestringen af det. Når et individ har en god oplevelse af livet, er det fordi det

mestrer tilværelsen og har en stærk oplevelse af sammenhæng. Individet er handlekraftigt og oplever sig selv som aktør i håndteringen af egen tilværelse. Når individet oplever mening med tilværelsen, opstår en positiv selvfølelse samt følelsen af selv at kunne gøre en forskel.

Aaron Antonovskys` teori om oplevelse af sammenhæng skal i dette projekt bruges til at redegøre for vigtigheden af at forældre til anbragte børn oplever at der er sammenhæng i sagsbehandlingen af deres barns anbringelse og hvor man fra myndighedernes side også støtter forældre til anbragte børn, så de også kan få den fornødne støtte under deres børns anbringelse.

Ved at anvende Antonovskys teori på forældre til anbragte børn, kan det blive forståeligt, at forældre vil kunne bruge sagsbehandlerens hjælp og støtte til bedre, at kunne mestre tilværelsen og opnå følelsen af, at livet giver mening. Forældrene vil formentlig i en vis udstrækning mangle det Antonovskys begreber indebærer, hvorfor en opbyggelse af en positiv selvfølelse vil være meget vigtig for forældrenes udvikling. Disse forældre kan pga. de komplekse problemstillinger de ofte er konfronterende med i deres liv, opleve en mangel på sammenhæng i livets mange facetter og dette er vigtigt at besidde, når individet skal kunne mestre og overskue eget liv. I henhold til Antonovskys teori kunne man forestille sig, at forældre til anbragte børn har svært ved at se en mening med tilværelsen og let er tilbøjelige til, at få følelsen af tomhed og måske også en ligegyldighed. Når en forælder har sådanne følelser, kan situationer, der for andre virker overskuelige blive uoverskuelige, og en forælder får svært ved at leve op til de krav og forventninger som omgivelserne stiller til det. Hvis myndighederne eller sagsbehandleren på en hensigtsmæssig måde skal hjælpe disse forældre med, at opbygge en positiv følelse og opnå en oplevelse af sammenhæng i hverdagen og følelsen af, at kunne mestre sit eget liv kan sagsbehandleren forsøge at skabe en struktur i hverdagen. Det handler her om at skabe en tryk og forudsigelig hverdag, hvor forældrene kan stole på at der ikke er store udsving, på denne måde bliver hverdagen mere håndgribelig. Sagsbehandleren kan være med til at styrke en forælders mestring, ved at hjælpe med at lave en handlingsplan, uden at stille for store krav til dem og deres valg. Ved denne fremgangsmåde kan det muligvis give en forælder følelsen af selvbestemmelse og følelsen af at styre eget liv, uden at det bliver påtvunget. Her vil forælderen være med

til at forme eget liv, og sagsbehandleren vil være med til at give forælderen en positiv selvfølelse hvilket kan føre til bedre mestring af de små og store begivenheder i hverdagen, og dermed kan forælderen på sigt erhverve de kompetencer det kræver at kunne mestre eget liv og tilværelse. Begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed kan give en forælder en indre ro, styrke og en tro på sig selv, som kan skabe et godt fundament til at skabe en positiv udvikling for en forælder.

6. Videnskabsteori

Videnskabsteori er teorien om videnskab og forskellige videnskabsteoretiske retninger medfører forskellige former for viden. Den videnskabsteoretiske forankring har betydning for hvad der søges viden om og udgør dermed et udgangspunkt for den forståelse der opnås i det indsamlede kvalitative materiale (Egholm 2014:9). I videnskabsteorien arbejder man med hvordan man ser på virkeligheden hvilket er ontologien, og hvordan man anskaffer sig viden om denne virkelighed som er epistemologien.

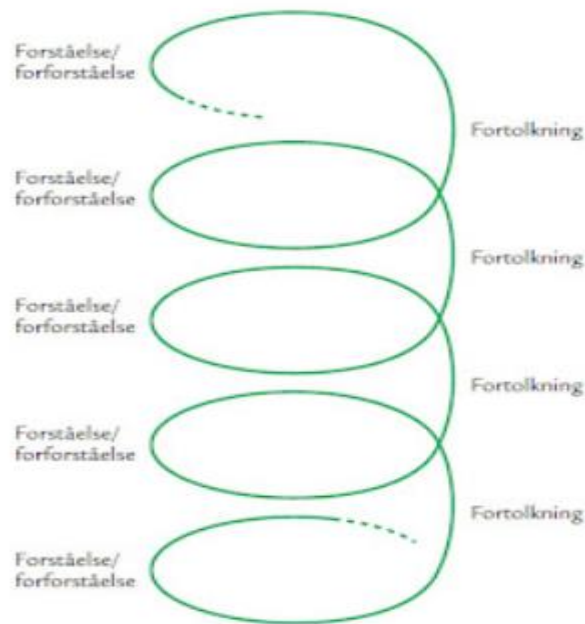
Den videnskabsteoretiske tilgang for denne bacheloropgave vil være den hermeneutiske tilgang. Hermeneutik betyder fortolkningslære, hvor man arbejder med fortolkningen af verden og den sag der skal undersøges og selve ordet "hermeneutik" betyder at tolke eller at fortolke (Thisted 2018:57). Den hermeneutiske videnskabsteori bruges således at man har mulighed for at tolke på den indsamlede empiri, hvor dette giver mulighed for at frembringe den viden der ligger bagved udtalelserne. Den empiriske forskning giver muligheden for at opnå en forståelse for fortællingerne hvor denne viden ikke ville være synlig hvis empirien blot skulle gengives (Juil & Pedersen 2012:404). Når man arbejder hermeneutisk, vil fokus være at udvikle nogle fortolkende forståelser, af de meninger som er bagvedliggende i de livsytringer mennesket giver udtryk for (Juil & Pedersen 201:404). I henhold til hermeneutikken skal mennesket ses i dets historiske kontekst med bestemte traditioner og fordomme, som er formet at det liv, som individet har levet under de givne betingelser. For at forstå og studere menneskers gøren og laden, må udgangspunktet være at man kender til de historiske betingelser, traditioner og

fordomme (Guldager 2015:119). Som forsker har man til opgave at skulle frembringe den bedst mulige tolkning af den sag som meningene fremkommer i og på samme tid overbevise andre om at det er den bedste fortolkning (Juul & Pedersen 2012:422). Igennem denne tolkning kan man opnå en ny erkendelse.

Da problemformuleringen har fokus på at frembringe politikernes og de socialfaglige medarbejders erfaringer, tolkninger og forståelser vil den hermeneutiske forskningstradition være anvendelig. Jeg skal udfra interviewene fortolke de meninger som er det bagvedliggende i informanternes ytringer, da hermeneutikken undersøger det enkelte individs forståelse og oplevelse af handlinger og begivenheder (Egholm 2014:100). Hver interviewperson betragtes som en aktør, dvs. Som et subjekt, der handler og ytrer sig. Dette betyder at interviewpersonernes udtalelser må fortolkes udfra den forståelseshorisont hver interviewperson må siges at anlægges. Det er samtalen der vil være i centrum, og det er i samtalen, at meningsfuld viden opstår (Thisted 2018:71).

Den hermeneutiske cirkel

Den hermeneutiske cirkel er den erfaring, at forskeren er nødt til at forstå helheden for at kunne forstå dens enkelte dele, og omvendt. Den hermeneutiske cirkel skal forstås således, at der er en konstant vekselvirkning mellem del og helhed, hvor delene kun kan forstås hvis helheden inddrages og omvendt kan helheden kun forstås i kraft af delene (Højbjerg 2013:292). Det er sammenhængen mellem delene og helheden der er meningskabende, hvor det er relationen mellem de enkelte dele og helheden der gør at vi kan forstå og fortolke. Vi bliver ved med at fortolke indtil vi opnår en dækkende og modsigelsesfri udlægning af en tekst eller et interview. Denne konstante bevægelse fra genstanden og tilbage til fortolkeren skaber en bevægelse der er cirkulær og som er kendetegnende ved hermeneutikken (Højbjerg 2013:292). Den hermeneutiske spiral kan beskrives som en spiral der ikke har en begyndelse eller en afslutning, det er en uendelig proces og hvor det er sammenhængen mellem delene og helheden der er meningskabende- og fortolkeren, er en medspiller i meningsdannelsen (Højbjerg 2013:293).

Figur 1: Den hermeneutiske cirkel

Den hermeneutiske cirkels centrale dele er følgende:

- Vi har en forforståelse, som danner grundlag for vores forståelse af fx en tekst eller interview
- Når vi arbejder med emnet og begynder at tolke, opnår vi en ny forståelse
- Denne forståelse er dog ikke endeligt, den er til gengæld udtryk for en ny forforståelse.

Begrebet forforståelse angiver at der altid er en tidligere forståelse, der går forud for vores nuværende forståelse. Med andre ord bygger vores forståelse og udlægning af mening altid ovenpå en given forståelse af verden, og det er denne allerede givne forståelse, der kan karakteriseres som forforståelsen (Højbjerg 2013).

Den hermeneutiske tilgang vil blive anvendt i analysen af empirien, da jeg på forhånd har en teoretisk forforståelse af betydningen af det manglende samarbejde med forældre til anbragte børn og nogle fordomme der er opstået på baggrund af min adgang til feltet. Ved at arbejde hermeneutisk vil jeg have en mulighed for at meningsfortolke, hvilket betyder at min forforståelse og den viden jeg får i interviewene, smelter sammen til en ny forståelse. Jeg vil også i analysen af interviewene anvende hermeneutikken, idet jeg dermed kan fortolke på min nye forståelse.

7. Udviklingen indenfor anbragte børn området

I 2020 var 4,5 % af alle børn anbragt udenfor hjemmet (Dahl, Olsen, Hansen & Hentze-Pedersen,2022:31). Kommunernes opgørelser viser at der i efteråret 2020 boede 767 0-23-årige børn og unge hos andre end deres forældre i Grønland. 317 af disse boede i en døgninstitution og hvor 366 var anbragt i en plejefamilie af kommunerne og 84 boede hos andre end deres forældre, hvor forældrene selv havde indgået en aftale med plejeforældre i et såkaldt privat arrangeret familiepleje (Dahl, Kloppenborg, Pedersen, Luckow & Kreutzmann 2021:6).

At tallet for anbringelser udenfor hjemmet er stigende, kan dokumenteres ved udviklingen i Tabel 1 der viser antallet af anbragte børn i alderen 0-17 år i plejefamilie i perioden fra 2018-2020.

Tabel 1 Børn i alderen 0-17 år anbragt i almindelig plejefamilie 2018-2020

	2018	2019	2020
Antal helårspersoner	329	333	350
Antal helårspersoner i % af alle 0-17-årige	2,4	2,4	2,5
Antal børn 0-17 år	13.832	13.838	13.777

Tabel 1: Kilde Økonomisk Redegørelse 2021 s. 28

Tallene viser at antallet af børn anbragt i plejefamilie fra 2018 til 2020 er steget med 21 børn. Tallene for børn i alderen 0-23 år der er anbragt i en døgninstitution, viser også at dette har været stigende i perioden fra 2018 til 2019. Hvor der i 2018 var 177 børn og unge der var anbragt, var tallet steget til 188 børn og unge der var anbragt på Selvstyrets døgninstitutioner (Naalakkersuisut, 2021A:28).

Alle kommuner i Grønland har et ønske om at begrænse antallet af anbringelser og støtte forældre, der har fået et barn anbragt, til at stabilisere familielivet, så de kan få hjemgivet barnet (Dahl, Olsen, Hansen & Hentze-Pedersen,2022:35). Dog oplever kommunerne ofte problemer med at motivere forældre til at deltage i de tilbud fra kommunernes side, tilbud der ellers skønnes for nødvendige for, at barnet kan hjemgives.

8. Politiske målsætninger og handlingsplaner indenfor børn og ungeområdet

Som tidligere nævnt har man lavet handleplaner og igangsat forskellige sociale indsatser og der er en stor handletrang i samfundet for at gøre noget ved problemerne for de udsatte børn og unge og deres forældre. Der er lagt et stort arbejde for at skabe en positiv udvikling for disse.

I 2019 anmodede Naalakkersuisut det danske Folketing om at få et styrket samarbejde omkring de udsatte børn og unge i Grønland og i september 2019 afsatte Folketinget 5,3 mio.kr, hvor disse midler skulle bruges til akut bistand for de udsatte børn og unge. Det daværende Naalakkersuisut besluttede at disse midler skulle anvendes til et pilotinitiativ der bestod af akutteam af fagpersonale, der kan hjælpe Kommuneqarfik Sermersooq med sagsbehandlingen og yde behandling i bl.a. Tasiilaq i Østgrønland (Social-og Indenrigsministeriet,2019).

Desuden blev Naalakkersuisut og den danske regering i 2019 enige om at styrke samarbejdet vedr. de udsatte for børn og unge i Grønland og der blev i den forbindelse nedsat en grønlandsk-dansk tværgående arbejdsgruppe, hvor denne arbejdsgruppe skulle komme med nogle løsningsforslag for at styrke indsatsen for udsatte børn og unge. Løsningsforslagene er beskrevet i *“Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland”* og disse skal gennemføres i perioden 2020-2023 (Social og Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Naalakkersuisut 2020:7). Arbejdsgruppen anbefalede 16 initiativer der,samlet set skal:

- *“Opprioritere den tidlige indsats og forebyggelse, så tegn på mistrivsel, omsorgssvigt og overgreb forebygges og opdages så tidligt som muligt.*
- *Styrke den kommunale sagsbehandling markant på børne-og ungeområdet, så myndighederne kan handle på en underretning langt hurtigere end i dag.*
- *Udvide behandlingstilbuddene, så flere udsatte børn og unge får den hjælp, de har brug for både i byer og bygder.*
- *Øge retssikkerheden for børn og unge, som har været ofre for seksuelle overgreb”* (Social og Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Naalakkersuisut 2020:10).

Naalakkersuisut offentliggjorde i november 2019 *National handlingsplan mod forældres omsorgssvigt af børn 2020-2023*. Denne handlingsplan har til formål at

sikre, at børn og unge vokser op i familier med omsorg og trygge rammer, og denne handlingsplan sætter en langsigtet fælles retning indenfor arbejdet med børn og deres familier (Naalakkersuisut, Departement for Sociale Anliggender og Justitsområdet 2019).

I september 2020 offentliggjorde Naalakkersuisut *Naalakkersuisuts familiepolitik*. Denne sætter den overordnede retning for arbejdet med børn og familier. Af familiepolitikens overordnede fokusområder kan følgende nævnes: Styrke familieindsatsen i barnets første år, øge fokus på forebyggelse og tværfaglighed i arbejdet med familien, sikre barnets ret til at kende og blive passet af sine forældre eller primære omsorgsgivere (Naalakkersuisut, Departement for Sociale Anliggender og Justitsområdet 2020:7). Fra Naalakkersuisuts side er det målet at skabe velfungerende familier der trives gennem familiens kærlighed, tryghed, tillid og tilhørsforhold. Disse er vigtige milepæle for familier så man på denne måde kan mindske omsorgssvigt af børn, som er samfundets største udfordringer, da mange forældre og familier ikke kan drage den fornødne omsorg for deres børn (Naalakkersuisut, Departement for Sociale Anliggender og Justitsområdet 2020:9). Hensigten med familiepolitikken er også at have fokus på forældreevner og sikre en helhedsorienteret indsats, da et anbragt barn på sigt skal hjembringes til sine forældre. Derfor mener Naalakkersuisut, at der under et barns anbringelse skal være fokus på at udvikle forældrekompetenceevne, så en fremtidig hjemgivelse kan blive en succes både for barnet og forældrene.

I november 2022 præsenterede Naalakersuisoq for Børn, Unge og Familier en ny handlingsplan "*Bedre forebyggelse, færre anbringelser: Handlingsplan for det forebyggende arbejde i familier 2023-2030*". Målet for denne handlingsplan er bl.a. at nedbringe antallet af anbringelser af børn og unge udenfor hjemmet gennem en bedre forebyggelse. Denne handlingsplan bygger videre på de eksisterende initiativer, i "*Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland 2020-2023*" og "*National handlingsplan mod forældres omsorgssvigt af børn, 2020-2030*" (Departement for Børn, Unge og Familier, 2022) og "*Naalakkersuisuts familiepolitik 2020-2030*" (Departement for Børn, Unge og Familier, 2022). Handlingsplanen har fokus på at forebygge omsorgssvigt og tager

især hensyn til især følgende rettigheder i henhold til FN's Børnekonvention (Naalakkersuisut, 2022:10):

- Artikel 8: Børn har ret til at bevare et godt forhold til deres familie
- Artikel 9: Børn skal kun adskilles fra deres forældre hvis det er til deres fælles eget bedste. Anbragte børn har ret til at opretholde kontakt til deres forældre hvis det er foreneligt med barnets tarv

Som et succeskriterie for handlingsplanen har man sat "Færre anbringelser", hvor det forebyggende arbejde i familier skal forbedres, så antallet af anbringelser udenfor hjemmet falder. Der er dog ikke sat nogle konkrete målsætninger for hvor meget antallet af anbringelser skal falde, da man mangler data vedr. dette fra de forskellige kommuner, når disse data er fremskaffet er det målet, at man skal sætte konkrete mål (Kristensen, 2022). Som et nyt initiativ i denne handlingsplan vil man etablere et rejsehold i Familierådslagning, hvor Naalakkersuisut vil etablere 2 rejsehold, der kan undervise og understøtte kommunerne i at anvende familierådslagning i det forebyggende arbejde. Naalakkersuisut anser familierådslagning som en effektiv metode, der sætter tidligt ind og inddrager hele familien og udnytter dens styrker og potentialer. Et andet initiativ i handlingsplanen er bedre behandling til forældre med anbragte børn, idet man anser behandling af forældre for nødvendigt for, at anbragte børn på sigt kan vende hjem (Naalakkersuisut 2022: 17).

9. Dataindsamling og resultater

I starten af alle interviewene blev formålet med interviewet præciseret, efterfølgende startede interviewet med baggrund i den udarbejdede interviewguide (Bilag 1). Interviewguiden blev udarbejdet ud fra problemformuleringens spørgsmål. Interviewet med Karen Jensen og Avaaraq Olsen blev afholdt på grønlandsk og transskriberet på dansk og interviewene blev optaget med accept fra den interviewede.

I dette kapitel vil interviewene med hhv. Susanne Munck formand for RIFT (Foreningen Restsikkerhed i Familiers Trivsel, Karen Jensen fg. afdelingsleder i Børn og Famileafdeling i Kommuneqarfik Sermersooq og Borgmester i Kommuneqarfik Sermersooq Avaaraq Olsen blive behandlet.

9.1 SUSANNE MUNCK FORMAND FOR FORENINGEN RIFT

Susanne Munk er formand i RIFT (Foreningen Retssikkerhed i Familiers Trivsel- herefter blot RIFT). Foreningen blev dannet i 2013 og er dannet af en gruppe forældre til anbragte børn i samarbejde med nogle professionelle. Iflg. Foreningens hjemmeside er RIFT's vision, at lovgivningen vedrørende særlig støtte til børn, unge og deres familier overholdes og at der er reelle klagemuligheder og RIFT's mission er, at RIFT dokumenterer, informerer og skaber debat om manglende retssikkerhed på børne-unge-og familieområdet og især på perspektiver der sjældent er i mediernes fokus. RIFT's værdier er at RIFT arbejder fagligt og sagligt med øje for de mange perspektiver og sammenhænge. Foreningens formål er at styrke inddragelse og retssikkerhed på anbringelsesområdet ved at kæmpe for børns og deres forældres rettigheder. Foreningen har i en af deres udgivelser skrevet følgende:

“Som praktikere (§ 54-støttepersoner) og som forældre til anbragte børn (i foreningen RIFT) oplever vi ofte eksempler på, at rammerne for samarbejdet mellem anbringelsessteder og forældre/familie desværre ikke er tilstrækkeligt kvalificerede og udbyggede. Faktisk oplever vi ofte, at dette felt nedprioriteres i sagsbehandlingen og mere eller mindre overlades til tilfældighederne.” (Foreningen RIFT, Samarbejdet om det anbragte barn:3)

Da jeg havde fået at vide, at Susanne Munck var forkæmper for anvendelsen af § 54 i Danmark tog jeg kontakt til hende med en anmodning om interview. Susanne er udover at være formand for RIFT også § 54 støtteperson. Udgangspunktet for interviewet med Susanne var at skulle få noget viden om de erfaringer og den praksis der anvendes i forhold til § 54 i Danmark og om anvendelse af § 54 i Danmark har virket efter hensigten. Formålet med § 54 er at inddrage og tilbyde forældre til anbragte børn støtte og at der for dem også skal laves en handleplan, så de på sigt kan varetage omsorgen for deres barn ved en eventuel hjemgivelse eller i samværet med barnet under anbringelsen.

Det fremgår af interviewet at § 54 støttemuligheden kun anvendes i ca.20 % af tilfældene, hvilket der er stor kritik af. Som årsagerne til denne lave anvendelse nævnes, at mange forældre efter anbringelsen af deres børn kan komme ud i en stor

krise, og at man derfor når kommunen kommer og tilbyder hjælp, efter et barn er blevet anbragt, kan være tilbøjelig til at sige nej tak til den hjælp der tilbydes eller at kommunerne slet ikke fortæller forældrene om § 54 og forældrene derfor helt er uvidende om at der er denne mulighed. Susanne oplyser, at mange forældre bruger hende som § 54 støtteperson til at forstå sagen og se på om der er fejlbehandlinger i deres sag og klage over det såfremt, der er fejlbehandlinger i anbringelsen af deres børn. Susanne fortæller at der i henhold til § 54 er 3 muligheder for støtte til forældre, hvor § 54 stk.1 giver mulighed for at få en støtteperson og § 54 stk. 2 giver muligheden for at lave en forældrehandleplan og at stk.3 giver muligheden for at lave en helhedsorienteret handleplan. Men Susanne har aldrig set en helhedsorienteret handleplan og hun mener, at der desværre meget sjældent bliver lavet forældrehandleplaner som understøtter forældrene i at arbejde med de problemstillinger, der er årsagen til at deres børn bliver anbragt udenfor hjemmet, så de kan arbejde henimod en hjemgivelse. Susannes erfaring er, at forældrene ønsker at få nogle konkrete planer for hvad de skal arbejde med. Susanne mener ikke, at anvendelse af § 54 har mindsket antallet af børn der anbringes udenfor hjemmet. Hun påpeger, at årsagen til dette kan være at forældrene ikke tilbydes en § 54 støtteperson før et barn anbringes udenfor hjemmet, men at man først tilbyder denne hjælp når et barn anbringes udenfor hjemmet. Hun mener heller ikke at § 54 hjælper på antallet af børn der hjemgives, forstået på den måde at § 54 ikke har gjort at flere børn hjemgives fordi forældrene har fået en støtteperson. Derimod mener hun at § 54 har hjulpet på at skabe et bedre samarbejde mellem kommunen og forældrene under et barns anbringelse og at forældrene har fået flere rettigheder. Susanne siger i interviewet, at handleplanen og hendes arbejde som støtteperson ”*tit har den effekt, at forældrene nemmere kan leve med anbringelsen, hvis der er nogen der hjælper dem med at se når noget er uretfærdigt. Så synes jeg at de får større rummelighed - - -. Og jeg giver dem også tit modspil, hvis de f.eks. siger, at plejemoderen er dum, siger jeg tit, at plejemoderen nok ikke har gjort noget forkert. Men du er selvfølgelig vred, og du er ked af, at dit barn er blevet anbragt, og nu må vi prøve at få et samarbejds møde med kommunen, så du måske kan få en snak med plejemoderen, om hvad du er bekymret for. Så på den måde oplever jeg tit, at jeg kan være med til at hjælpe at et samarbejde glider bedre*”.

Anvendelsen af § 54 er meget forskelligt fra kommune til kommune da denne paragraf fortolkes meget forskelligt som Susanne benævner som en “*gummiparagraf*”. Susanne mener at § 54 er et godt redskab i arbejdet med forældre til anbragte børn.

9.2 KAREN JENSEN FG.AFDELINGSLEDER I BØRN OG FAMILIEAFDELING I KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Karen har arbejdet som socialrådgiver i 22 år og gennem sit arbejde som socialrådgiver har Karen arbejdet meget indenfor børn-og ungeområdet og derfor har et godt kendskab til området. Karen oplyste under interviewet, at Kommuneqarfik Sermersooq havde startet et initiativ under navnet “Støtte til hjemgivelse” og hvor formålet med dette var, at forældre til anbragte børn skulle have hjemgivet deres børn tidligere end tilfældet er idag. Man har i Kommuneqarfik Sermersooq i dag forebyggende anbringelser i Kuserneq som er et bo-og behandlingshjem i Nuuk til gravide og småbørnsfamilier med børn i alderen 0-2 år. Hvor man i stedet for at anbringe et barn udenfor hjemmet tilbyder forældre at bo i Kuserneq og hvor forældrene under dette ophold støttes og har mulighed for at komme i behandling hvis de har et misbrug. Karen udtrykker i interviewet *“I dag er tiltagene for at undgå anbringelse blevet tydeligere og f.eks. er der sommetider fuldt booket på Kuserneq, udover dette har man også lejet en anden bolig i Nuuk som også brugs til denne målgruppe, hvor man i stedet for at anbringe udenfor hjemmet kommer familien i et behandlingshjem hvor man målrettet arbejder for mor eller far får styrket sine forældrekompetencer”*. Under opholdet i Kuserneq laver man en vurdering af om forældrenes forældrekompetenceevner bliver styrket, hvis dette ikke er tilfældet eller hvis der er et manglende samarbejde fra forældrenes side, kan man være nødsaget til at anbringe et barn udenfor hjemmet.

I Kommuneqarfik Sermersooq er forudsætningen for at kunne støtte forældre, at forældrene selv er villige til at modtage denne støtte og selv gør en aktiv indsats for at ændre deres til tider komplekse problemstillinger. Så hvis forældrene gerne vil have hjemgivet deres anbragte børn eller vil undgå at deres børn anbringes udenfor hjemmet, skal de selv gøre en aktiv indsats. Hvis de gør det, kan Kommuneqarfik Sermersooq tilbyde forældrekurser, samtaler, misbrugsbehandling eller et ophold i Kuserneq. Hvis forældrene ikke selv gør en aktiv indsats bliver de tit glemt i systemet

og hvor Karen anser dette for værende farligt, men erkender også at man fra kommunens side ikke kan gøre noget, hvis forældrene ikke selv er villige til at ændre på deres situation og hvor dette i sidste ende medfører, at børn bliver nødsaget til at blive anbragt udenfor hjemmet. For Kommuneqarfik Sermersooq er det vigtigt at man følger børnestøttelovens krav om at man 1 gang om året skal forny et barns handleplan, hvor der skal laves en evaluering, en evaluering der også skal evaluere på om et anbragt barn kan hjemgives. Karen oplyser at man i arbejdet med forældre til anbragte børn gør meget for at oplyse forældrene om deres rettigheder, og at man i deres arbejde har en stor respekt for disse lovgivningsmæssige rettigheder som forældrene har og at det er vigtigt, at man laver en ordentlig sagsbehandling når børn anbringes udenfor hjemmet. Karen erkender i interviewet at man i de senere mange år ikke har arbejdet nok med forældrene, når deres børn bliver anbragt udenfor hjemmet. Da kommunen i mange tilfælde har anbragt børn udenfor hjemmet uden efterfølgende at tilbyde forældrene støtteforanstaltninger. Støtteforanstaltninger der kunne have ført til at forældrene fik hjemgivet deres børn på et meget tidligere tidspunkt, hvis de overhovedet kommer hjem igen. Fokus har i de senere år været meget på børnene og ikke de forældre som børnene skal hjemgives til. Karen anser det i dag for værende meget vigtigt også at skulle have en god dialog med forældre til anbragte børn, så de også kan få råd med på vejen til hvad de også selv kan gøre, hvis de vil have hjemgivet deres anbragte barn.

Karen udtrykker i interviewet, at hendes kendskab til den danske § 54 er minimal hvor hun om dette siger følgende: *“Da vi ikke arbejder efter den danske lov og kun arbejder efter den grønlandske lovgivning, har jeg ikke så stort et kendskab til denne, men jeg kender lidt til den da jeg har læst lidt om den og jeg ved hvad dens formål er og efter hvad jeg har hørt, har man vist planer om at skulle indføre denne i Grønland”*.

I forhold til forældre til anbragte børn og deres rettigheder fortæller Karen under interviewet at *“loven siger at forældrene skal partshøres og myndighederne skal forsøge at skabe et samarbejde med dem før man anbringer deres børn udenfor hjemmet, hvis de anmoder om aktindsigt kan de få dette og de skal partshøres og der skal være forsøgt med støtteforanstaltninger inden man anbringer deres børn og når deres børn er blevet anbragt har de også rettigheder, hvor de f.eks. kan have kontakt*

og samvær med deres børn og efter min mening er der stor respekt for dette i vores arbejde.”

Karen udtrykte også under interviewet glæde over initiativet “Støtte til hjemgivelse”, da initiativet efter Karens mening gjorde, at ansvarsfordelingen i forhold til den begyndende hjemgivelsesarbejde i myndigheden blev meget tydeligere.

9.3 AVAARAQ OLSEN BORGMESTER I KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

På spørgsmålet om hvilke planer man har for at minimere antallet af anbragte børn, oplyste Avaaraq, at man på nuværende tidspunkt ikke havde nogle planer for dette, men at man havde en vision om at man på sigt skal have større fokus på forebyggelse og på forældre hvor Kommuneqarfik Sermersooq bl.a. gerne vil have et større fokus på allerede igangsatte tiltag som Ivaaq og Kuserneq. Tiltaget Ivaaq yder støtte til sårbare gravide og småbørnsfamilier med børn i alderen 0-2 år. Ivaaq yder støtte gennem familievejledning, samtaler, spædbarnsterapi, undervisning og gruppesessioner, på denne måde klæder Ivaaq forældre og gravide på til at løfte forælderrollen, derudover tilbyder Ivaaq også vejledning i hjemmet ved hjemmebesøg.

Avaaraq oplyser, at man i Kommuneqarfik Sermersooq ønsker at arbejde med langsigtede politikker indenfor familieområdet, politikker som skal være gældende i mindst 10 år. Hun fortæller videre: *“Som jeg sagde tidligere har vi forskellige visioner for at skabe støtte fokus på forældrene, udover det ved jeg at Naalakkersuisut har planer for dette område hvor jeg i januar måned er blevet indkaldt til et kursus”*. Avaaraq oplyste endvidere, at hun er vidende om at der i Kommuneqarfik Sermersooq er mange forskellige initiativer indenfor børn og familieområdet og hvor formålet er at skabe gode familierelationer og for at lære forældrene om familielivet, om dette udtrykker hun således: *“Jeg ved at man laver handleplaner for børn og for forældrenes vedkommende ved jeg at man arbejder for at etablere et samarbejde. Jeg ved at man i Familiecentret plejer at have nogle initiativer for anbragte børn og deres forældre, som f.eks. at de laver mad sammen for på denne måde at få skabt gode familierelationer og for at lære forældrene om familielivet og jeg ved at man gennem Ivaaq har nogle hjemmehosser lignende medarbejdere som kommer ud til familier.”*

For at kunne nedbringe antallet af anbragte børn udenfor hjemmet mener Avaaraq, at der skal laves massive forebyggelsesindsatser og at der skal arbejdes med støtteforanstaltninger særligt overfor forældre, også før man anbringer deres børn udenfor hjemmet. Avaaraq oplyser endvidere, at de forskellige indsatser i Kommuneqarfik Sermersooq er lavet med udgangspunkt i de erfaringer der oparbejdet her i Grønland og som er udviklet i Kommuneqarfik Sermersooq som f.eks. tiltaget Ivaaraq, og hvor andre kommuner og Naalakkersuisut har vist interesse for de metoder der anvendes i Kommuneqarfik Sermersooq i arbejdet med familier, hvilket hun er meget stolt af. Som hun siger er disse metoder udviklet udfra de erfaringer man selv har fået i Kommuneqarfik Sermersooq. Avaaraq mener at man i arbejdet med børn- og unge ikke kun skal have fokus på dem, men at man også skal have fokus på forældrene, da man for at skabe mærkbare resultater skal arbejde udfra et helhedssyn og fokusere på hele familien, og hvor en mulighed også kunne være at man fremover kan lave handlingsplaner for forældre.

10. Analyse af fund

Jeg vil i følgende afsnit analysere empirimaterialet med udgangspunkt i interviewene og Axel Honneth's teori om anerkendelse og Aaron Antonovsky's teori om oplevelse af sammenhæng.

Børnestøtteloven har i dag ingen lovkrav om at der skal laves handleplaner for forældre til anbragte børn, som i den danske servicelov's § 54, dog skal der i henhold til børnestøttelovens § 45 udarbejdes en socialfaglig undersøgelse af et barns forhold, hvis det må antages, at et barn har behov for særlig støtte. Her er udgangspunktet, en undersøgelse af et barns forhold hvor man i denne undersøgelse også skal inddrage forældre og familien for at afdække barnets netværk. Børnestøtteloven siger ikke noget om, at man også skal tilbyde forældrene støtte eller, at der skal udarbejdes en handleplan som den danske servicelovs § 54 stk.2 som siger at *“Under barnets eller den unges anbringelse udenfor hjemmet, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om støtte til forældrene. Støtten skal såvidt muligt medvirke til at løse de problemer, som har været årsag til anbringelsen med henblik på at støtte forældrene i at varetage omsorgen for barnet eller den unge ved en eventuel hjemgivelse eller i samvær med*

barnet eller den unge under anbringelse. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte en særskilt plan for støtten til forældrene”.

10.1 ANERKENDELSE I ARBEJDET MED FORÆLDRE TIL ANBRAGTE BØRN

I arbejdet med forældre til anbragte børn er det efter min mening vigtig at skulle arbejde med dem udfra et anerkendende og inddragende perspektiv, for at skabe synlige og vedvarende resultater og på denne måde nedbringe antallet af anbragte børn.

I myndighedernes arbejde med forældre til anbragte børn bør der være en anerkendelse i den retslige sfære, hvor forældre anses som værende moralsk kompetente personer med agtelse og med rettigheder og muligheder som alle andre forældre. Denne anerkendelse skal gives gennem lovsikrede rettigheder som forældre har adgang til, et skridt i denne retning kunne være en indførelse af den danske servicelov's § 54 i den grønlandske børnestøttelov. Med denne anerkendelse kan forældre til anbragte børn udvikle en selvrespekt eller agtelse og hvor de så vil anse sig som værende ligeværdige medlemmer af samfundet. På denne måde kan man sikre, at forældrene kan realisere deres uafhængighed, uafhængighed til at opfostre deres eget barn i eget hjem. Hvis forældre til anbragte børn anerkendes i den retslige sfære, vil de opleve at de anses som værdige borgere og hvor denne værdsættelse vil medføre at de får overskud til at arbejde med at udvikle deres omsorgskompetencer overfor deres børn.

Denne anerkendelsesform praktiseres i dag i Kommuneqarfik Sermersooq hvor Karen Jensen oplyser følgende: *“ I Kommuneqarfik Sermersooq har man allerede startet initiativet “Støtte til hjemgivelse” hvor målet er at flere forældre der har børn anbragt udenfor hjemmet skal have deres børn hjemgivet, og personligt har jeg store forhåbninger til dette initiativ. Formålet med dette initiativ er at flere anbragte børn skal hjemgives til deres forældre på et tidligere tidspunkt end idag”.* En anerkendelse i den retslige sfære vil forhåbentlig også kunne medføre til en større anerkendelse i privatsfæren, hvor anerkendelsen vil ske i familien og i de nære relationer, da en støtte fra kommunen vil kunne medføre at en forælder f.eks. kommer i alkoholbehandling og bearbejder sine komplekse problemstillinger og på den måde kan få opbygget sine

forældrekompetencer og på den måde få en god relation til sit barn, sin familie og nære relationer.

At der arbejdes på en anerkendelse i retslige sfære fra myndighedernes side, udtrykkes også af Avaaraq Olsen således: *“Vi har en vision om at der skal være større fokus på forebyggelse og at der skal være en politik på området og at der skal være større fokus på forældrene også”*.

Det er også tydeligt at man fra Naalakkersuisuts side er begyndt at arbejde mere på at skulle lave indsatser ikke kun for børn men for hele familien og hvor man i større grad har fokus på inddragelsesperspektivet af forældrene og familien. I den seneste handlingsplan *“Bedre forebyggelse, færre anbringelser: Handlingsplan for det forebyggende arbejde i familier 2023-2023”* er færre anbringelser sat som et succeskriterie. Fra Naalakkersuisuts side anser man, at en øget indsats på forebyggelse skal sikre færre anbringelser, og hvor dette b.la. kan nås igennem anvendelse af familierådslagning, derudover mener Naalakkersuisu, at man får færre anbringelser ved at tilbyde behandling til forældre så deres anbragte børn på sigt kan hjemgives (Naalakkersuisut,2022).

10.2 OPLEVELSE AF SAMMENHÆNG HOS FORÆLDRE TIL ANBRAGTE BØRN

Det er vigtigt at forældre til anbragte børn oplever at der er sammenhæng i sagsbehandlingen af deres barns anbringelse, for at de kan opleve at de mestrer deres eget liv og derved bevarer og udvikler evnen til at leve et kvalitetsrigt liv ud fra deres egne betingelser og rammer. De skal opleve deres tilværelse som begribelig, håndterbar og meningsfuld. Hvis de i forbindelse med anbringelse af deres børn ikke har oplevelsen af sammenhæng, vil jeg mene at det kan være meget svært at skabe en udvikling, så de kan få deres børn hjemgivet. Hvis forældrene har en oplevelse af sammenhæng af deres barns anbringelse, kan de få frigjort de kræfter der skal hjælpe til, at de mestrer den belastende omstændighed, det er at få et barn anbragt udenfor hjemmet.

For at afhjælpe forældrenes oplevelse af sammenhæng i anbringelsen af deres børn kan § 54 være et af værktøjerne, som for forældrene kan skabe den nødvendige oplevelse af sammenhæng. Da sagsbehandlerne i myndigheden med denne

lovhjemmel skal udarbejde en forældrehandleplan som kan være med til, at forældre får etableret den nødvendige støtte så forældrene kan blive bedre til at mestre tilværelsen og opnå følelsen af, at livet giver mening og at der er sammenhæng i livets mange facetter. Om situationen i dag, sagde Karen Jensen i interviewet: *Vi har desværre i de mange senere år set at der ikke arbejdes med forældrene når deres børn bliver anbragt, man fjerner deres barn så sker der ikke mere for dem og man hjælper dem ikke med nogle støtteforanstaltninger".* En sådan situation kan lede til, at mange forældre til anbragte børn kan have svært ved at se en mening med tilværelsen og være tilbøjelige til at få følelsen af tomhed og en ligegyldighed.

I Kommuneqarfiq Sermersooq har man nævnt, at forældre til anbragte børn også selv skal tage initiativ til at få den fornødne hjælp for at få deres barn hjemgivet. Men for at forældrene ikke skal komme i den situation er det også vigtigt at forældrene også selv skal tage et initiativ som Karen udtrykker det således:

“Men hvis forældrene ikke selv gør en aktiv indsats og henvender sig med ønske om at få deres barn hjemgivet eller gør noget for at få deres barn hjem kan de blive glemt og dette er efter min mening farligt, hvorimod de forældre der kæmper for at få deres børn hjem igen og henvender sig og siger at de er klar og har deres egen bolig og vil derfor gerne have mit barn hjem igen, i disse situationer skal vi som sagsbehandlere gribe denne mulighed og der skal startes en undersøgelse og en hjemgivelsesproces skal igangsættes”.

En faldgruppe for denne proces kan være, at det så kun er de ressourcerstærke forældre der kan magte at skulle henvende sig til kommunen, men et lovkrav om at der for alle forældre til anbragte børn skal udarbejdes en forældrehandleplan, vil kunne hjælpe alle forældre med at få opbygget en positiv følelse og derved opnå en oplevelse af sammenhæng. Med en forældrehandleplan vil forældrene kunne opnå en forudsigelighed i deres hverdag, hvor de ved hvilke mål de skal arbejde med, for at få hjemgivet deres barn og hvor de i samarbejde med en sagsbehandler skal lave en plan for hvad forælderen skal arbejde med. En forældre handleplan vil uden tvivl kunne skabe en begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed som giver forælderen en indre ro, styrke og en tro på sig selv, hvilket vil være et godt udgangspunkt for en positiv udvikling for en forælder.

Susanne Munck der i mange år har arbejde som § 54 støtteperson siger om denne rolle følgende: *“At forældre nemmere kan leve med anbringelsen hvis der er nogen der hjælper dem med at se når noget er uretfærdigt, så synes jeg at de får større rummelighed”*. I forhold til forældrehandleplaner i Danmark udtrykker forældrene deres ønsker til denne således: *“ Men det jeg kan sige er at forældrene ønsker at der står nogle konkrete punkter, lad os sige at der står at du har nogle problemer med at forstå dit barn, lad os sige at det er et mål så vil de gerne have at der står en indsats, hvordan vil vi gerne hjælpe dig med det også kan være en hvilken behandling og det er ofte familiebehandling der står i sådan en”* (Bilag 2 Interview med Susanne Munch). Det som en § 54 støtteperson kan give en forælder med sin støtte er også at skabe en oplevelse af sammenhæng vedr. et barns anbringelse, hvilket også er meget hensigtsmæssigt i forhold til en forælder.

På spørgsmålet om § 54 anvendelsen i Danmark har mindsket antallet af anbringelser er svaret fra Susanne et nej, som hun udtrykker således *“og det højeste man kan opnå med denne, er at anbringelsen kan glide bedre og det er jo også rigtig vigtigt for barnet mens det er anbragt, jeg tror det er den største fortjeneste man kan få ud af § 54 og at forældrene måske får nogle flere rettigheder fordi de jo ikke kender deres rettigheder”*.

11. Konklusion og perspektivering

Formålet med dette bachelorprojekt er at undersøge de politiske og socialfaglige refleksioner der er i Grønland omkring handleplaner for forældre når deres børn anbringes udenfor hjemmet og hvor bachelorprojektets problemformulering er:

Hvilke politiske og socialfaglige refleksioner er der i Grønland omkring indførelse af handleplan for forældre ved børns anbringelse udenfor hjemmet, således at forældrene sikres støtte i forhold til at kunne indgå konstruktivt omkring deres barns opvækst.

I de senere år er antallet af børn der anbringes udenfor hjemmet i Grønland været stigende, denne stigning har medført, at man fra politisk side har haft et stort fokus på at udarbejde initiativer og handleplaner og at igangsætte indsatser for at nedbringe

omsorgssvigtet der i mange tilfælde resulterer i, at børn må anbringes udenfor hjemmet. Anbringelse af et barn udenfor hjemmet er et af de alvorligste indgreb i en families privatliv. At et stigende antal børn anbringes udenfor hjemmet, kan være en indikator for at de daværende og nuværende indsatser ikke har virket efter deres hensigt og at man derfor må tænke i andre arbejdsgange i det sociale arbejde for at nå målet med færre anbragte børn. Et af disse kunne være at man i den nuværende børnestøttelov tilføjer et lovkrav om, at man også skal lave handleplaner for forældre til anbragte børn, handleplaner der sætter mål for hvad forældrene skal arbejde henimod og hvilke støtteforanstaltninger der så vidt muligt skal medvirke til at løse de problemer, som har været årsag til anbringelsen således at forældre kan få hjemgivet deres børn, så de ikke forbliver anbragt i en årrække.

Den seneste handlingsplan fra Naalakkarsuisut *“Bedre forebyggelse, færre anbringelser: Handlingsplan for det forebyggende arbejde i familier 2023-2030”* har bl.a. fokus på at nedbringe antallet af anbringelser og hvor, et af initiativerne er bedre behandling til forældre med anbragte børn, da man anser behandling af forældre for nødvendigt for, at anbragte børn på sigt kan vende hjem. Med denne handlingsplan er det tydeligt at Naalakkarsuisut i større grad har fokus på inddragelsesperspektivet af forældre og familien.

Det påvises i bachelorprojektet, at der i arbejdet med forældre til anbragte børn er vigtigt have en anerkendelse af forældrene i den retslige sfære, hvor forældre anses som værende moralsk kompetente personer med agtelse om med rettigheder og muligheder som alle andre mennesker, da denne anerkendelse kan have en medvirkende årsag til at de får overskud til at arbejde med at udvikle deres omsorgskompetencer overfor deres børn. I Kommuneqarfik Sermersooq arbejdes der i dag med denne anerkendelsesform via initiativet *“Støtte til hjemgivelse”*.

Forældre til anbragte børn skal opleve, at der er en sammenhæng i sagsbehandlingen af deres barns anbringelse, for at de kan føle at de mestrer deres eget liv og på denne måde bevare og udvikle evnen til at kunne leve et kvalitetsrigt liv, udfra deres egne betingelser og rammer. De skal opleve deres tilværelse som begribelig, håndterbar og meningsfuld hvor en indførelse af lovkrav om § 54 i den grønlandske børnestøttelov kan afhjælpe på dette, da denne også vil kunne skabe en oplevelse af sammenhæng for

forældre til anbragte børn og hvor de kan sikres støtte i forhold til at kunne indgå konstruktivt omkring deres barns opvækst.

Empirien viser at der både politisk og socialfagligt er en vilje til et større samarbejde med forældre til anbragte børn både i forhold til det forebyggende arbejde, på det nationale plan og i det daglige arbejde i myndigheden, hvor Kommuneqarfik Sermersooq allerede er igang med initiativet “Støtte til hjemgivelse”.

Det påvises i bachelorprojektet at der både politisk og på det socialfaglige niveau i dag er mange refleksioner omkring forældrene til de anbragte børn. Et af dem er ønsket er et større fokus på dem og ikke bare glemme dem når deres børn er blevet anbragt, så forældrene sikres støtte i forhold til at de fremover skal kunne indgå i et konstruktivt samarbejde omkring deres barns opvækst. Derudover ser man et nyt lovkrav om at udarbejde af handleplaner for forældre som et godt og konstruktivt værktøj i det videre arbejde og som et værktøj der også kan være med til at nedbringe antallet af anbragte børn udenfor hjemmet.

Udarbejdelse af handleplaner for forældre er en praksis der har eksisteret i Danmark i en årrække. Denne praksis omtales i bachelorprojektet som § 54, hvor forældre skal tilbydes støtte under barnets anbringelse. På grundlag af interviewet med Susanne Munck kan jeg se, at alle udfordringer i det sociale arbejde i forhold til forældre til anbragte børn ikke løses alene med lovkrav om handleplaner for forældre. Dog kan lovkravet om handleplaner forhåbentlig gøre, at flere forældre til anbragte børn reelt oplever at få støtte til, at kunne opleve en anbringelse som forståelig, håndterbar og meningsfuld. Men som med al anden sociallovgivning gør lovændringer det ikke alene, hvor det afgørende er, hvilken gennemslag lovændringen får for kommunens hverdag og hvordan denne praksis udvikler sig.

Fokus med forældre handleplaner og støtte til forældre kan let blive på nedbringelse af anbringelsestallet uden sikkerhed for, at barnets omsorgssituation er bedret. I det meget omkostningstunge anbringelsesarbejde er der altid risiko for at hensynet til den kommunale økonomi får prioritet over hensynet til børn og deres forældres livskvalitet og udviklingsbetingelser.

En af de store udfordringer i Grønland er manglen på socialfagligt og pædagogisk uddannet personale. Derfor er det vigtigt, at en indførelse af krav om forældre handleplaner følges op af opkvalificering af fagpersoner til udviklingen af dette arbejde. Og ikke mindst af tidsmæssige rammer for at arbejde anerkendende og inddragende med forældre, hvor man sætter ensartede rammer for disse i lovgivningen og ikke laver nogle gummiparagraffer som kan tolkes og praktiseres forskelligt fra kommune til kommuner, som f.eks. hvor mange timer der skal tildeles til § 54 støttepersoner for forældrene til de anbragte børn.

12. Litteraturliste

Andersen, I. (2014): *Den skinbarlige virkelighed: om vidensproduktion inden for samfundsvidenskaberne*. Samfundslitteratur.

Andersen, R. N. (2006): *Sekundære data: Brug af eksisterende dokumenter*. In Valg der skaber viden: om samfundsvidenskabelige metoder. Hans Reitzels Forlag.

Antonovsky, A. (2000): *Helbredets mysterium: at tåle stress og forblive rask*. Hans Reitzel.

Dahl, K.M, Kloppenborg, H.S., Pedersen, N.J., Luckow, S.T. & Kreutzmann, A. (2021): *Kortlægning af plejefamilieområdet i Grønland: VIVE-Viden til Velfærd: Det Nationale Forsknings-og Analysecenter for Velfærd*, <https://www.vive.dk/media/pure/16819/6254728> Hentet den 18.12.22

Dahl, K.M., Olsen, M.G., Hansen, H. & Hentze-Pedersen, S.(2022): *Undersøgelse af familiecentre og familiehuse i Grønland: VIVE-Viden til Velfærd: Det Nationale Forsknings-og Analysecenter for Velfærd*, <https://www.vive.dk/media/pure/17810/6908012> Hentet den 18.12.22

Departement for Børn, Unge og Familier (2022): *Øget indsats på forebyggelse skal sikre færre anbringelser*, https://naalakkersuisut.gl/nyheder/2022/11/2411_oeget_indsats?sc_lang=da Hentet den 25.12.22

Egholm, L (2014): *Videnskabsteori: Perspektiver på organisationer og samfund*. Hans Reitzels Forlag.

Formanden for Naalakkersuisut (2022): *Åbningstale Inatsisartut's efterårssamling 2022*, https://ina.gl/dvd/EM%202022/pdf/media/2553827/pkt15_em2022_formanden_for_naalakkersuisut_aabningstalen_da.pdf Hentet den 18.10.22

Grønlands Statistik (2022): *Plejebørn efter kommune 2018-2021* https://bank.stat.gl/pxweb/da/Greenland/Greenland_SO_SO70/SOXPV004.px/table/tableViewLayout1/ Hentet den 19.10.22

Guldager, J. (2015): *Videnskabsteori - En indføring for praktikere*. Lindhardt og Ringhof.

Honneth, A. (2006): *Kamp om anerkendelse*. København: Hans Reitzels forlag.

Højbjerg, H. (2013): Hermeneutik. In: PB Lars Fuglsang. *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne-på tværs af fagkulturer og paradigmer*, (pp.289-324). Samfundslitteratur.

Inatsisartutlov nr.20 af 26.juni 2017 om støtte til børn. <http://lovgivning.gl/lov?rid={C0568A94-99F2-442B-A3EB-554FDBF9F77F}> Hentet den 04.01.23

Institut for Menneskerettigheder (2019): *Samarbejde omkring det anbragte barn*, Notat januar 2019

Juul, S., & Pedersen, K.B (2012).: Videnskabsteoretiske retninger og projektarbejdet. In: *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori: En indføring* (pp.399-430). Hans Reitzels Forlag.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015): *Interview: introduktion til et håndværk*. Hans Reitzels Forlag.

Kristensen, K. (2022): *Naalakkersuisut: Færre børn skal anbringes udenfor hjemmet*. Sermitsiaq.ag 25.11.2022 <https://sermitsiaq.ag/node/241070> Hentet den 25.12.22

Naalakkersuisut (2020): *Naalakkersuisuts familiepolitik 2020-2023*. Naalakkersuisut: Departement for Sociale Anliggender og Justitsområdet

Naalakkersuisut (2021): *Døgninstitutionernes årsberetning 2020*. Naalakkersuisut: Departement for Børn, Unge, Familier og Justitsområdet.
<https://tilioq.gl/media/21hjga2y/doegninstitutionernes-aarsberetning-2020-da.pdf>
Hentet den 19.10.22

Naalakkersuisut (2021A): *Økonomisk Redegørelse 2021*. Naalakkersuisut: Departement for Finanser og Indenrigsanliggender. https://naalakkersuisut.gl/-/media/naalakkersuisut/filer/dep/finanser/politisk_oekonomisk_beretning/da/da_2021_okonomisk_redegorelse.pdf?la=da&hash=FB5AAE1B99E4A50D8F0FA08EEC659116 Hentet den 18.12.2022

Naalakkersuisut (2022): *Bedre forebyggelse, færre anbringelser: Handlingsplan for det forebyggende arbejde i familier 2023-2030*. Naalakkersuisut: Departement for Børn, Unge, Familier. https://naalakkersuisut.gl/publikationer?sc_lang=da Hentet den 17.12.22

Naalakkersuisut (2022A): *Handlingsplan for efterlevelse af FN's Konvention om Barnets Rettigheder 2023-2030*. Naalakkersuisut: Departement for Børn, Unge, Familier, https://naalakkersuisut.gl/publikationer?sc_lang=da Hentet 17.12.22

Naalakkersuisut (2019): *National handlingsplan mod forældres omsorgssvigt af børn 2020-2023, Børn og familier i centrum- et mere sammenhængende børne- og familieområde*. Naalakkersuisut: Departement for Sociale Anliggender og Justitsområdet

Ramian, K. (2012). *Casestudiet i praksis*. Hans Reitzels Forlag

RIFT, Foreningen Retssikkerhed I Familiers Trivsel: *Samarbejdet om det anbragte barn*, https://rift.center/onewebmedia/samarbejdet_om_det_anbragte_barn_web.pdf
Hentet den 05.01.23

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 16 af 8.november 2017 om støtte til børn.
<https://lovgivning.gl/lov?rid={04E4DE89-D44D-4992-92F6-47C269ABD2EA}>

Serviceoven (2018): Bekendtgørelse af lov om social service

<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2018/1114> Hentet den 14.10.22

Social og Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Naalakkersuisut (2020):

Grønlandsk-Dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland, endelig rapport, sommer 2020,

https://im.dk/media/7608/rapport_groenlandsk-

[dansk_tvaergaaende_arbejde_for_styrket_indsats_udsatte_boern_og_unge_dansk_t.pdf](https://im.dk/media/7608/rapport_groenlandsk-dansk_tvaergaaende_arbejde_for_styrket_indsats_udsatte_boern_og_unge_dansk_t.pdf) Hentet den 25.12.22

<https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/stotte-til-udsatte-born-og-unge-i-gronland-analyserapport-final-dk.pdf> Lokaliseret 19.10.22

Social-og Indenrigsministeriet (2019): Akut hjælp til udsatte børn og unge i Grønland,

<https://www.regeringen.dk/nyheder/2019/regeringen-sikrer-5-3-millioner-kroner-til-akut-hjaelp-til-udsatte-boern-og-unge-i-groenland/> Hentet den 21.12.22

Socialstyrelsen (2017): *Initiativ til understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland, Analyserapport september 2017,*

<https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/stotte-til-udsatte-born-og-unge-i-gronland-analyserapport-final-dk.pdf> Hentet den 21.12.22

Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold (2020): *Myndighedsvejledning om støtte til børn.*

https://socialstyrelsen.gl/-/media/socialstyrelsen/til-fagpersoner/280320_myndighedsvejledning_dk.pdf?la=da Hentet den 04.01.23

Thisted, J. (2018): *Forskningsmetode i praksis.* Munksgaard Danmark

Veirum, T.M. (2022): *Dansk udvalg bekymret for børn og unge.* Sermitsiaq.ag

07.10.2022. <https://sermitsiaq.ag/node/240038> Hentet den 18.10.22

Bilag

Bilag 1 – Interviewguide

Bilag 2 – Transskribering af interview (kun til brug for bedømmelse af opgaven - må ikke offentliggøres)